

3.6.2020

Fossiilittoman liikenteen tiekartan lentoliikenteen alatyöryhmä, 10. kokous

Aika keskiviikko 3.6.2020 klo 12.00-13.10

Paikka Skype-kokous

Paikalla	Janne Mänttari (pj.)	LVM
	Harri Haavisto	TEM
	Tuomo Karppinen	Finnair Oyj
	Anne Larilahti	Finnair Oyj
	Katja Lohko-Soner	Traficom
	Johanna Tuomaala	AKT
	Mikko Viinikainen	Finavia Oyj
	Helena Waltari (siht.)	Traficom

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Mänttari avasi kokouksen. Ylätöryhmän osalta poliittiset linjaukset, esim. kv. liikenteen osalta, ovat vielä auki. Valtioneuvostoon menevä tiekartta tulee painottumaan tieliikenteeseen. Lentoliikenteen alatyöryhmän raporttia ei tulla kuitenkaan jättämään huomiotta. Raportti esitellään ylätöryhmälle 16.6. Esittelyssä tehdään keskeisiä nostoja alatyöryhmän työstä. Ylätöryhmä tulee saamaan viikon kommentointiaikaa. Elokuussa yhteen sovitetaan liikennemuotokohtaiset raportit ja on mahdollista, että alatyöryhmät kokoontuvat siinä vaiheessa vielä uudelleen.

2. Alatyöryhmän raportin viimeistely

Mänttari on saanut kommentteja raporttiluonnokseen Finavialta, Finnairilta ja TEM:ltä. Huomenna (4.6.) aineisto lähtee johtoryhmäkäsittelyyn. Tämän jälkeen voidaan tehdä vain pienempiä muutoksia. Isot kommentit pyydettiin viimeistään tämän päivän (3.6.) aikana klo 15 mennessä.

Keskusteltiin uusiutuviin lentopolttoaineisiin ja jakeluelvoitteeseen liittyvästä tekstiosuudesta. Lentoliikenteen biopolttoaineen jakeluelvoite on oma prosessinsa ja jakeluelvoitteeseen liittyvään lainsäädäntöprosessiin tulee liittymään laaja sidosryhmäkuuleminen. Hintatason määrittely tai ennustaminen on haasteellista ja jakeluelvoitteen vaikutus lentoyhtiöihin ja sitä myöten hinnoitteluun on kokonaisuutena monimutkainen. Kysyttiin mahdollisuudesta laittaa raporttiin disclaimer, että kustannusvaikutusarviot ovat ensimmäinen arvio aiheesta ja saattavat tarkentua. TEM:n selvityshanke aiheesta tulee viivästymään, selvitystyö alkanee kesälomien jälkeen ja valmistuisi loppuvuodesta (mahd. 11/20). Toiveena on, että selvityksestä saataisiin uutta tietoa. Yleisesti ottaen toivottiin (kansainvälisesti) mahdollisimman laajaa mandaattia. Mänttari totesi, että fokuksen on oltava laajemmassa kuvassa, ei voida loputtomiin odotella laajempia toimia mandaattien osalta ja isot EU-valtiot Pohjoismaiden ohella ovat ottamassa käyttöön kansallisia jakeluelvoitteita. On tärkeää silti, että biopolttainemandaatti etenisi EU:n päätöksenteossa. Keskustelussa nousi esille, että

Id Versionumero

kansallinen toimi ei riitä, ratkaisun pitäisi olla vähintään EU-tasoinen. Päästövähennysvaikutus olisi myös suurin kv. ratkaisun kohdalla. ICAO-tasolla globaalien sekoitevelvoitteiden aikaansaaminen ei kuitenkaan vaikuta nopeasti todennäköiseltä. Työryhmässä oltiin yksimielisiä siitä, että raportin suositukset jatkovalmisteluun uusiutuvia lentopolttoaineita koskien ovat oikeansuuntaiset.

Keskusteltiin myös kokonaispäästövähennysarvioista vuosille 2030 ja 2045 ja miten niihin on päädytty (arvioissa huomioitu muutakin kuin uudet ilma-alukset ja SAF). Arvioiden epävarmuus on kuitenkin iso haaste. Tässä työssä on käytetty parasta mahdollista saatavilla olevaa tietoa. Toimenpiteiden taustalla on tiukat tarpeet päästöjen vähennyksiin joka sektorilla. Uudet toimintatavat tulevat olemaan vääjäämättömiä. Tarvittaessa pitää voida tehdä myös kansalliseen kilpailukykyyn vaikuttavia toimia. Kansainväliset ratkaisut lentoliikenteessä ovat kuitenkin ensisijaisia.

Keskusteltiin lopetuskappaleesta, tavoitteista ja kuinka jyrkästi ilmaistaan tavoite päästöjen vähentämisestä. Vertailu merenkulkuun ei ole joka kohdassa mahdollista. Mänttari lupasi katsoa muotoilua ja elokuussa pyritään vielä katsomaan eri liikennemuotoja yhteismitallisesti. Päästöt on käännettävä mahdollisimman pian laskusuuntaan. Mänttari laittaa tänään vielä uuden ehdotuksen. Esitettiin vielä toive raportin suhteuttamista nykytilanteeseen. Päästöt ovat pudonneet nyt reilusti koronan vaikutuksesta verrattaessa vuoteen 2019. Ehkä kolmen vuoden päästä ollaan vuotta 2019 vastaavassa tilanteessa. Mänttari vastasi, että pitkällä tähtäimellä näkemys kuitenkin on, että kasvu-uralle palataan. Kestävyyttä tulisi painottaa kasvussa ja mahdollisessa koronaan liittyvässä elvyttämisessä ja yritysten tukemisessa.

3. Seuraavat kokoukset ja työn jatko

Huomiot raporttiluonnokseen tulisi antaa välittömästi. Tämä oli tällä erää viimeinen kokous, työskentely jatkuu mahdollisesti elokuussa 2020. Jos joku taho ei halua sitoutua suosituksiin tai näkemyksiin, se voidaan erikseen kirjata. Tarvittaessa voi jättää eriävän mielipiteen. Pyritään kuitenkin yksimielisyyteen. Suositukset ovat olennaisin osa jatkotyöskentelyn kannalta.

Todettiin, että ilmastoasioiden yhteiskunnallinen merkitys on kasvanut valtavasti vuosien saatossa ja ilmastopolitiikan tärkeys ja painoarvo tulevat lisääntymään. Jokaisen sektorin tulee olla mukana. Lopuksi annettiin Jannelle isot kiitokset raportin kirjoittamisesta.